

NOTAT

Til: Landsstyret

Fra: Arbeidsutvalget

Dato: 29.10.2019

Bakgrunnsnotat: NJs lønnstilskudd til tillitsvalgte i NRK

Pengene for å drive fagforeningsarbeid for NJ i NRK kommer fra fem hovedinntekter; penger fra Opplysnings og Utviklingsordningen i Spekter (OU-avtalen), lokalkontingent fra NJs medlemmer i NRK, lønn og støtte fra NRK i henhold til Hovedavtalens § 45, lønnstilskudd fra NJ og finansiering av vedtektsfestede møter fra NJ. Dette dokumentet gir bakgrunn for økonmistrømmen mellom NJ og NJ i NRK og gir en kortfattet historisk oversikt over hvorfor lønnstilskuddet for NJs tillitsvalgte i NRK har vært et fastsatt nivå og ikke et konkret beløp.

OU-avtalen

Gjennom de sentrale tarifforhandlingene er det forhandlet fram en avtale om en opplysnings- og utviklingsordning (OU). Ordningen har et avtalt og derfor også begrenset formål og må brukes til gjennomføring eller støtte til opplæringstiltak mv. for NJs tillitsvalgte i NRK, herunder kurs og skolevirksomhet for tillitsvalgte i bedriften. NJ må hele tiden være sikker på at vi bruker midlene i tråd med OU-avtalen og kunne levere et regnskap for dette dersom det blir etterspurt.

Summen som avsettes til dette forhandles gjennom de sentrale tarifforhandlingene og er for 2019 ca 763 000 kroner. Beløpet er en årlig sum og pengene er et spleiselag mellom NRK som betaler inn 2/3 av summen og NJs medlemmer i NRK blir trukket sin andel direkte fra lønna. Den totale summen avhenger av hvor mange medlemmer NJ har i NRK.

Pengene utbetales til NJ som bruker midlene til å fullfinansiere NJs kurs og samlinger for de tillitsvalgte i NRK. For alle andre NJ tillitsvalgte finansieres slike kurs over NJs driftsbudsjett. NJ har også en OU avtale med MBL - men disse midlene er avtalt brukt til etterutdanning av ansatte slik det er beskrevet i Bilag 2 i Journalistavtalen. Midlene fra OU i MBL-området er derfor ikke mulig å bruke til opplæring av NJs tillitsvalgte og NJ bruker derfor egne driftsmidler fra medlemskontingenten på tillitsvalgtopplæringen for alle andre tillitsvalgte i NJ.

Siden midlene NJ får tilført gjennom OU avtalen med Spekter/NRK overstiger kostnadene NJ har for de kursene NJ i NRK arrangerer for våre tillitsvalgte i NRK, brukes også OU-midlene til å delfinansiere NJs årsmøte i NRK, den ene av to dager av NJs tariffkonferanse for NRK-området og NJs Styrkeløft. Dette er penger som NJ finansierer over NJs driftsbudsjett for alle andre konsernlag i NJ og i NJs øvrige tariffområder. OU-avtalen er en stor bidragsyter for finansieringen av NJs fagforeningsarbeid i NRK og NJs totale utgifter for NRK-området som i dag belaster driftsbudsjettet kan derfor sies å være kunstig lav og NJ «sparer» egne driftsmidler på at vi har OU-avtalen.

De andre fagforeningene i NRK får utbetalt OU-midlene direkte fra sin organisasjon og disponerer midlene selv. Det er en ordning NJ ikke har praktisert fordi vi har ment at det er viktig for organisasjonen å ha en felles opplæring av tillitsvalgte i vårt system. Dette bidrar til samhold i organisasjonen.

Lokalkontingent

I tillegg til midlene NRK trekker fra NJ medlemmenes lønn i NRK for å finansiere OU-avtalen, tar NJ i NRK også inn lokalkontingent fra NJs medlemmer i NRK. NJ i NRK bruker også deler av lokalkontingenten til å finansiere NJs tillitsvalgtopplæringen i NRK. Lokalkontingenten finansierer også selve driften av NJs fagforeningsarbeid i NRK herunder utgifter til redaksjonklubbenes arbeid i NRK, medlemsmøter i klubbene og for NJ i NRK, styremøtene i klubbene og for NJ i NRK (alle utgifter med unntak av styrehonorar som NJ betaler for styremedlemmene i NJ i NRKs «hovedstyre») utvalgsarbeid (herunder utvalgsarbeid med NRK) klubbbesøk i NRK-området inkl. reiseutgifter og faglig assistanse til medlemmer, samt drift av selve fagforeningskontoret til NJ i NRK. For NJs konsernlag finansieres årsmøter og all drift av klubbene og konsernene fra driftsmidlene til NJ.

NRKs bidrag til NJs fagforeningsarbeid i NRK

NJs heltidstillitsvalgte i NRK har etter hovedavtalen tjenestefri og får videreført den lønnen de skulle hatt om de fortsatt hadde jobbet i redaksjonen sin i NRK. NJs lokaler og kontorutstyr i NRK betales også av NRK. For inntil to heltidstillitsvalgte som har sitt tjenestested utenfor Oslos omkringliggende fylker betaler NRK boutgifter til leilighet, samt reisestøtte og bredbånd/telefon. Totalt vil dette bety at NRK bidrar med rundt 3,5 millioner kroner til lønn og driftsstøtte til NJ i NRK årlig. I tillegg kommer NRKs årlige bidrag av OU-midlene på 500 000 kroner.

Bør NJ i NRK finansiere tilskuddet selv?

Landsstyret har flere ganger diskutert om det er riktig at NJ betaler et lønnstilskudd til NJs heltidstillitsvalgte i NRK. En grunn til at dette spørsmålet er reist, er at det sett utenfra ikke er selvforklarende hvordan økonomistrømmen mellom NJ og NJ i NRK er bygd opp. Dette dokumentet er ment å skulle forklare det. Det har i landsstyret også flere ganger vært stilt spørsmål om NJs medlemmer i NRK selv burde finansiere et evt lønnstilskudd til sine heltidstillitsvalgte med midlene de tar inn i lokalkontingent. Den aktiviteten NJ i NRK selv betaler for i dag måtte da i hht NJs vedtekter i stede tilføres fra NJs driftsbudsjett. NJ har gjennom NJs vedtekter forpliktet seg til å finansiere de vedtektfestede oppgavene til lagene, men NJ i NRK finansierer deler av dette selv i dag i et slags «bytte» hvor NJ betaler et lønnstilskudd. OU-midlene kunne også vært overført direkte til NJ i NRK, slik det gjøres for de andre fagforeningene i NRK. Dette ville uten tvil være den ryddige måten å skille disse midlene og dette arbeidet på. OU-midlene og lokalkontingenten ville således kunne stå for finansieringen av all opplæring for NJ i NRK og betale for lønnstilskuddet til tillitsvalgte i NRK. NJ kunne i stedet fullfinansiere NJs årsmøter i NRK, klubbledersamlinger, tariffkonferanser osv slik som NJ gjør for resten av organisasjonen.

Økonomisk er dette den ryddige modellen, men det er nok slik at NJs driftsbudsjett ville blitt belastet høyere med en slik modell enn det gjør i dag. I tillegg måtte NJ i NRK vært registrert som arbeidsgiver for å kunne utbetale lønnstillegget. Et slikt system vil også gjøre at NJs tillitsvalgte i NRK fort ville bli et eget lag med eget opplæringsystem og egen drift av organisasjonen. Siden det i praksis kun vil være en bytte av penger har landsstyret hver gang dette har vært opp til diskusjon konkludert med at NJ beholder ordningen der NJ finansierer lønnstilskudd for NJs heltidstillitsvalgte i NRK og OU-avtalen finansierer NJs utgifter for opplæring i NRK-området. Det er også krone for krone den økonomiske lønnsomme modellen for NJ som organisasjon. Men det fordrer, begge veier, at det er balanse i dette regnestykke. At NJ i NRK får tilbake tilstrekkelig med midler gjennom bevilgninger og lønnstilskudd og at NJs driftsbudsjett ikke belastes mye mer enn byttehandelen skulle tilsi. Pr 2019 tjener NJ sentralt på ordningen fordi utgiftene til lønnstilskudd for de fire tillitsvalgte i NRK er lav. NJ fører hele regnskapet for NJ i NRK – inkludert lokale midler, slik NJ fører regnskap for alle NJs lag.

Hvorfor lønnstilskudd til NJs tillitsvalgte i NRK?

Fra starten av 90-tallet har NJ betalt et lønnstilskudd for NJs heltidstillitsvalgte i NRK. Historisk var begrunnelsen for å gjøre dette at det var betaling for det ansvar som ligger i NJ vervene til våre heltidstillitsvalgte i NRK og som kompensasjon for bortfall av overtidsbetaling. NJ var tidlig 90-tallet NJs desidert største klubb. Siden er ikke denne begrunnelsen vektlagt og har siden 2000 tallet handlet

om en bytte av penger. Det er heller ingen andre av NJ-valgte tillitsvalgte i konsernene som mottar lønnstilskudd med begrunnelse i ansvar eller overtidskompensasjon.

Kronetilskudd eller nivåberegning?

Lønnstilskuddet var på 90-tallet et fast tillegg (tilsvarende det som het «desktillegget»), mens det sent 90 eller tidlig på 2000-tallet ble omgjort til en prosentandel av lønnen til fagstaben i NJs sekretariat. Senere fastsatte landsstyret et konkret lønnsnivå som skulle justeres i henhold til lønnsutviklingen for NJs medlemmer i NRK hvert år. Dette er et beløp som har vært avhengig av hvem som til enhver tid blir valgt som heltidstillitsvalgt for NJ i NRK og hva som er NRK-lønnen de har med seg inn i vervet. Det betyr at summen kan variere både opp og ned ettersom det er høytlønnede eller lavtlønnede blir valgt til disse vervene. systemet er også slik at dersom en tillitsvalgt har mer lønn fra NRK enn det NJ mener er rett nivå, vil denne ikke få tillegg fra NJ.

Landsstyret har historisk ment at den riktige modellen var å fastsatte et bestemt nivå for den totale lønna til en tillitsvalgt på heltid i NJ i NRK, og at dette nivået var uavhengig av hva NRK mente en medarbeider skulle ha i lønn for arbeidet denne gjør i NRK. Landsstyret mente lønnsnivået NJ bestemte skulle reflektere NJs verdsetting av den tillitsvalgte og dennes ansvar og oppgaver. Selve systemet for lønnstilskudd fra NJ til tillitsvalgte i NRK har ikke vært endret de gangene landsstyret har behandlet hvorvidt NJ skal betale et lønnstilskudd til NJs heltidstillitsvalgte i NRK.